

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

**Į S A K Y M A S
DĖL NUOSEKLIJŲ STUDIJŲ PROGRAMŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

2000 m. spalio 26 d. Nr. 1326

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstatymo (Žin., 2000, Nr. [27-715](#)) 42 straipsnio 2, 4, 5, 6 dalimis ir 44 straipsniu,

1. T v i r t i n u nuoseklijų studijų programų nuostatus (pridedama).
2. Nustatau, kad kol nėra patvirtinto studijų krypties reglamento, tos krypties studijų programos sudaromos ir vertinamos, vadovaujantis tik tais reikalavimais, kurie išdėstyti Nuoseklijų studijų programų nuostatuose.

L. E. ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO PAREIGAS

KORNELIJUS PLATELIS

PATVIRTINTA

l. e. švietimo ir mokslo ministro pareigas
2000 m. spalio 26 įsakymu Nr. 1326

NUOSEKLIŪJŲ STUDIJŲ PROGRAMŲ NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nuosekliųjų studijų programų nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja Lietuvos Respublikos aukštosiose mokyklose organizuojamų nuosekliųjų studijų programų, kurias baigus įgyjamas kvalifikacinis laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija, sudarymą, vykdymą ir vertinimą.

2. Nuostatai taikomi pagrindinių studijų, magistrantūros, specialiųjų profesinių studijų ir vientisųjų studijų programoms.

3. Studijų programa šiuose Nuostatuose – tam tikros krypties studijų tikslų, turinio, metodų ir priemonių, studijoms pasitelkiamo akademinio ir profesinio personalo bei materialiuųjų galimybių visuma, taip pat šios visumos aprašymas.

4. Aukštoji mokykla, organizuojanti arba siekianti organizuoti studijų programą, turi užtikrinti šiais Nuostatais reglamentuojamą studijų turinį ir sandarą, dėstytojų kvalifikaciją, studijoms būtiną materialiąją bei metodinę bazę ir kitas sąlygas aukštajam išsilavinimui bei darbo rinkos poreikius atitinkančiai profesinei kvalifikacijai įgyti.

II. BENDRIEJI STUDIJŲ PROGRAMŲ REIKALAVIMAI

5. Kiekvienoje studijų programoje studijų tikslai turi būti aiškiai suformuluoti ir susieti su asmens, užbaigusio studijas pagal tą programą, įgyjamu išsilavinimu, žiniomis, įgūdžiais ir profesine kvalifikacija. Jeigu baigus studijų programą įgyjama kvalifikacija, kuriai reikalavimai yra nustatyti tarptautiniuose ar tai kvalifikacijai reikalavimus nustatančių valstybės institucijų priimtuose aktuose, studijų tikslai turi būti susieti su šiuose dokumentuose nustatytais reikalavimais. Visos programos dalys (studijuojamų dalykų turinys ir tikslai, studijų metodai, pedagoginio ir mokslinio personalo kvalifikacija, materialioji studijų bazė) turi būti pagrįstos programos tikslais.

6. Visos studijų programos ir atskirų studijuojamų dalykų apimtis nustatoma kreditais. Vienas kreditas lygus keturiasdešimčiai sutartinių studento darbo (auditorijose, laboratorijose, savarankiško ir kt.) valandų, t. y. vienai jo darbo savaitei. Studento savarankiškas darbas turi sudaryti ne mažiau kaip 20 procentų pagrindinių studijų dalyko apimties ir ne mažiau kaip 30 procentų antrosios pakopos studijų dalyko apimties.

7. Programoje numatomas per semestrą studijuojamų dalykų skaičius negali būti didesnis kaip 7. Studijuojamo dalyko apimtis negali būti mažesnė kaip 2 kreditai. Kiekvieno programos dalyko studijos baigiamos studento žinių bei įgūdžių vertinimu – egzaminu, atestuojamu savarankišku studento darbu (projektu) arba įskaita.

8. Programos apimtis kreditais turi būti vienoda visoms studijų formoms. Vakarinės ir neakivaizdinės formos studijų trukmė (metais) gali būti kitokia negu dieninės formos studijų, jeigu tai būtina studijų programos tikslams pasiekti ir uždaviniams įgyvendinti.

9. Kiekviena studijų programa baigiama absolvento išsilavinimo įvertinimu – baigiamaisiais egzaminais ir (ar) baigiamojo darbo (projekto) gynimu.

10. Kiekvienai studijų programai turi būti numatytas savikontrolės mechanizmas, užtikrinantis nuolatinį studijų kokybės palaikymą, studijų turinio ir metodikos atnaujinimą, dėstytojų kompetencijos ir kvalifikacijos priežiūrą, objektyvų studentų žinių bei įgūdžių vertinimą.

III. STUDIJŲ KRYPTIES REGLAMENTAS

11. Nuosekliųjų neuniversitetinių ir pirmosios pakopos universitetinių studijų programos sudaromos pagal studijų krypties reglamentą, kurio pagrindinė paskirtis – nustatyti tos krypties

studijų tikslus, suteikiamas kvalifikacijas, studijų apimtį kreditais ir studijų trukmę metais, studijų formas, santykius tarp tos krypties studijų programose studijuojamų dalykų grupių.

12. Studijų krypties reglamentu nustatoma, kokios žinios, mokėjimai ir įgūdžiai įgyjami studijuojant tos krypties programas, kokia forma vertinamas absolvento išsilavinimas (baigiamaisiais egzaminais, baigiamuoju darbu), kokia turi būti minimali metodinė ir materialioji studijų bazė, kokios tos studijų krypties absolventų profesinės veiklos arba tolesnio lavinimosi galimybės.

13. Studijų krypties reglamentu nustatoma, kuriuos studijų programos dalykus turi dėstyti dėstytojai, turintys mokslo laipsnį, ir kuriuos – dėstytojai, turintys ne mažesnę kaip 3 metų praktinio darbo patirtį dėstomo dalyko srityje.

14. Jeigu organizuojamos tos pačios krypties ir universitetinės pagrindinės studijos, ir neuniversitetinės studijos, jų reikalavimus turi nustatyti vienas studijų krypties reglamentas, atskirai nustatantis skirtingų studijų specifinius bruožus.

15. Į studijų krypties reglamento neuniversitetinių studijų dalį turi būti įtraukti atitinkamų profesinio rengimo standartų reikalavimai arba turi būti nurodyta, kuriuos standartus tos krypties studijų programos turi atitikti.

16. Studijų krypties reglamento struktūrą nustato Švietimo ir mokslo ministerija (toliau – Ministerija). Studijų krypties reglamentą, laikydamasi šiuose nuostatuose išdėstytų reikalavimų, rengia Ministerijos sudaryta tos studijų krypties ekspertų (dėstytojų, mokslininkų, profesijų atstovų) grupė.

17. Studijų krypties reglamentą tvirtina Ministerija, atsižvelgusi į Lietuvos mokslo tarybos, Lietuvos universitetų rektorių konferencijos (konferencijų), Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos (konferencijų), atitinkamų profesinių organizacijų ir kitų institucijų bei ekspertų pastabas ir siūlymus.

IV. NEUNIVERSITETINIŲ STUDIJŲ PROGRAMOS

18. Neuniversitetinių studijų programoje turi būti nurodytos įgyjamos darbo rinkos poreikius atitinkančios profesinės kvalifikacijos bei specializacijos.

19. Neuniversitetinių studijų programos apimtis yra 120 kreditų (dieninės 3 metų trukmės studijos). Didesnė (bet ne didesnė kaip 160 kreditų) apimtis studijų krypties reglamentu nustatoma tais atvejais, kai 120 kreditų apimties nepakanka visiems studijų programos tikslams pasiekti ir profesinėms kvalifikacijoms įgyti.

20. Neuniversitetinių studijų programą sudaro kelios studijuojamų dalykų grupės, kurių apimtį ir struktūrą kiekvienai studijų krypties reglamentu nustato studijų krypties reglamentas. Reglamente nustatant dalykų grupių apimtį, turi būti laikomasi šių reikalavimų:

20.1. bendrojo lavinimo ir profesinių studijų teorinių pagrindų dalykai – ne mažiau kaip 30 kreditų;

20.2. programos dalykai, skirti atitinkamai profesinei kvalifikacijai įgyti – ne mažiau kaip 40 kreditų;

20.3. profesinės specializacijos dalykai – ne mažiau kaip 10 kreditų;

20.4. profesinės veiklos praktika – ne mažiau kaip 20 kreditų (20 savaičių);

20.5. baigiamasis darbas (jeigu jis programoje numatytas) – ne mažiau kaip 6 kreditai.

21. Praktinis mokymas (įskaitant profesinės veiklos praktiką) turi sudaryti ne mažiau kaip trečdalį neuniversitetinių studijų programos apimties. Turi būti sudarytos sąlygos studentui pasirinkti specializaciją. Praktikos sąlygos ir baigiamojo darbo tema turi atitikti studento specializaciją.

22. Ne mažiau kaip 5 procentai studijų programos apimties turi būti palikta laisvai studento pasirinkiamiems studijų dalykams, kurie gali būti ir kitos mokslo ar meno studijų sritys.

V. UNIVERSITETINIŲ PAGRINDINIŲ IR VIENTISŪJŲ STUDIJŲ PROGRAMOS

23. Universitetinių pagrindinių studijų programos turi gilinti bendrąjį studentų išsilavinimą, suteikti žinių ir įgūdžių, leidžiančių pradėti dirbti pasirinktoje veiklos srityje; išmokyti studentus kūrybiškai panaudoti įgytas žinias ir įgūdžius.

24. Universitetinių pagrindinių studijų programą (jos apimtis – 160 kreditų) sudaro trys studijuojamų dalykų grupės, kurių apimtį kiekvienai studijų krypčiai nustato studijų krypties reglamentas. Reglamente nustatant dalykų grupių apimtį, turi būti laikomasi šių reikalavimų:

24.1. bendrojo universitetinio lavinimo dalykų apimtis – ne mažiau kaip 24 kreditai. Ne mažiau kaip trečdalį šios dalykų grupės apimties turi sudaryti fundamentalios filosofinės-pasaulėžiūrinės disciplinos, apimančios ir studijuojamos mokslo ar meno srities filosofinius pagrindus. Ne mažiau kaip dar vieną trečdalį šios dalykų grupės turi sudaryti kitų studijų sričių dalykai: humanitarinių, socialinių ir meno studijų programose – fizinių, biomedicininų ar technologinių mokslų studijos, kitų sričių studijų programose – humanitarinės, socialinės ar meno studijos.

24.2. studijų programos pagrindų (paprastai – studijuojamos mokslo ar meno srities) dalykų apimtis – ne mažiau kaip 40 kreditų;

24.3. studijų programos specialaus lavinimo (studijuojamos mokslo ar meno studijų krypties) dalykų apimtis – ne mažiau kaip 64 kreditai. Į šią grupę įeina baigiamieji egzaminai ir baigiamasis darbas (projektas).

25. Ne mažiau kaip 5 procentai studijų programos apimties turi būti palikta laisvai studento pasirinkimams universitetinių studijų dalykams, kurie gali būti ir kitos mokslo ar meno studijų srities.

26. Ne mažiau kaip pusę kiekvienos grupės dalykų turi dėstyti docento arba profesoriaus pareigas užimantys dėstytojai (mokslininkai arba pripažinti menininkai), kuriems ši aukštoji mokykla yra pagrindinė darbovietė.

27. Vientisosios studijos organizuojamos tik tuo atveju, kai specialisto rengimo studijas skaidyti į dvi pakopas yra netikslinga. Studijų krypties reglamente turi būti nustatyta, ar toje studijų kryptyje gali būti organizuojamos vientisosios studijos.

28. Vientisųjų studijų programos 160 kreditų apimties dalis turi atitikti reikalavimus, keliamus universitetinių pagrindinių studijų reikalavimams, likusioji dalis (40-80 kreditų) – reikalavimus magistrantūros studijoms arba specialiosioms profesinėms studijoms, tačiau baigiamasis darbas atliekamas tik vieną kartą – vientisųjų studijų pabaigoje.

VI. UNIVERSITETINIŲ ANTROSIOS PAKOPOS STUDIJŲ PROGRAMOS

29. Antrosios pakopos universitetinių studijų (magistrantūros, specialiųjų profesinių studijų) turinys turi būti grindžiamas žiniomis ir įgūdžiais, įgytais pirmosios pakopos universitetinėse studijose. Šie dalykai turi būti tokio lygio, kad norint juos studijuoti prieš tai būtina išstudijuoti tam tikrus pirmosios pakopos dalykus. Prie kiekvieno antrosios pakopos studijų dalyko aprašo turi būti nurodoma, ką studentas turi būti prieš tai išstudijavęs. Antrosios studijų pakopos programoje negali būti studijuojami pirmosios pakopos lygio dalykai, teikiantys žinias ir įgūdžius, nurodytus tos studijų krypties reglamente. Jeigu į antrosios pakopos studijas išimties tvarka priimami studentai, kurie ko nors būtino nėra studijavę, šie nestudijuoti pirmosios pakopos dalykai (ar jų dalys) gali būti įrašyti į studentų individualią studijų programą kaip papildomi dalykai, neįtraukiant jų į antrosios pakopos studijų apimtį.

30. Magistrantūros programos apimtis – ne mažiau kaip 60 kreditų (1,5 metų dieninių studijų) ir ne daugiau kaip 80 kreditų (2 metai dieninių studijų). Ne mažiau kaip 25 kreditų turi būti skirta teorinėms studijoms ir ne mažiau kaip 40 procentų programos apimties – moksliniams tyrimams bei būtinam mokslinio tiriamojo pobūdžio baigiamajam darbui (meno studijose – ir kūrybiniais projektams).

31. Ne mažiau kaip 10 procentų magistrantūros programos apimties turi dėstyti profesoriai, kurių mokslinės veiklos kryptis atitinka jų dėstomus dalykus. Kitus magistrantūros programos dalykus turi dėstyti mokslininkai, kurių mokslinės veiklos kryptis atitinka jų dėstomus dalykus.

32. Specialiųjų profesinių studijų programos apimtis – ne mažiau kaip 40 kreditų (1 metai studijų) ir ne daugiau kaip 80 kreditų (2 metai studijų). Teorinėms studijoms turi būti skirta ne mažiau kaip 10 kreditų, o jeigu programos absolventams suteikiama teisė stoti į doktorantūrą – ne mažiau kaip 25 kreditai. Ne mažiau kaip 30 procentų programos apimties turi būti skirta analitiniam tiriamajam darbui bei būtinam analitinio projektinio pobūdžio baigiamajam darbui (meno studijose – kūrybiniams projektams).

33. Ne mažiau kaip 10 procentų specialiųjų profesinių studijų programos apimties turi dėstyti profesoriai, turintys ne mažiau kaip trejų metų praktinio darbo patirtį dėstomo dalyko srityje. Visas teorinių dalykų paskaitas turi skaityti mokslininkai, kurių mokslinė veikla atitinka dėstomus dalykus, ne mažiau kaip pusę kitų auditorinių užsiėmimų turi vykdyti taip pat mokslininkai (meno studijose – ir pripažinti menininkai), kitus užsiėmimus – dėstytojai, turintys ne mažiau kaip trejų metų praktinio darbo patirtį dėstomo dalyko srityje.

VII. STUDIJŲ PROGRAMŲ REGISTRAVIMAS IR VERTINIMAS

34. Nuosekliųjų studijų programos (išskyrus individualiąsias) turi būti įregistruotos Studijų ir mokymo programų registre Ministerijos nustatyta tvarka. Jeigu aukštoji mokykla jau turi įregistruotą studijų programą, nauja tos pačios krypties ir tos pačios pakopos studijų programa registruojama universiteto senato (prieš tai ji gali būti įvertinta pačios mokyklos pasitelktų ekspertų iš kitų aukštųjų mokyklų) arba kolegijos akademinės tarybos teikimu. Neuniversitetinių studijų programa prieš registravimą turi būti įvertinta ir Ministerijos patvirtinta.

35. Naujos krypties ar kitos pakopos studijų programa gali būti teikiama registruoti tik po to, kai Ministerijos nustatyta tvarka yra įvertintos aukštosios mokyklos galimybės pradėti naujos studijų krypties ar kitos pakopos studijas, užtikrinti tų studijų kokybę ir yra leista toje aukštojoje mokykloje įsteigti naują studijų kryptį arba jau vykdomos studijų krypties kitą pakopą.

36. Studijų programas vertina Studijų kokybės vertinimo centras Ministerijos nustatyta tvarka. Pagrindinis dėmesys kreipiamas į tai, ar pasiekiami programoje numatyti tikslai. Vertinimo procesas apima aukštosios mokyklos reguliariai atliekamą programų kokybės savianalizę, išorinį ekspertinį vertinimą ir viešą vertinimo išvadų skelbimą. Savianalizę aukštosios mokyklos atlieka savo lėšomis, valstybinių aukštųjų mokyklų studijų programų ekspertinis vertinimas organizuojamas valstybės biudžeto lėšomis, skirtomis bendrosioms mokslo ir studijų reikmėms, nevalstybinių aukštųjų mokyklų – šių mokyklų lėšomis.

37. Sprendimai po studijų programų įvertinimo priimami Ministerijos nustatyta tvarka.
